

बनावट कागदपत्रांच्या आधारे सन्मान - वेतन
मिळविल्याबाबतच्या स्वातंत्र्य सैनिकांसंबंधी प्राप्त
होणा-या तक्रारींची चौकशी करण्यासाठी समिती
नियुक्ती करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : पीओएस-१२१७/प्र.क्र.७३/२०१७/स्वासैक-१,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक :-२० एप्रिल, २०१७

वाचा:- १) शासन निर्णय क्रमांक :पीओएस-१०९३/प्र.क्र.१२७/स्वासैकक्ष, दिनांक,४.७.१९९५

२) शासन निर्णय क्रमांक :पीओएस-२००७/प्र.क्र.५५८/९८/स्वासैक-३, दिनांक,१४.६.२००७

३) शासन निर्णय क्रमांक :पीओएस-१०९७/प्र.क्र.७६/९७/स्वासैक-१, दिनांक,१८.४.२०१५

प्रस्तावना :-

शासन निर्णय दिनांक ४.७.१९९५ अन्वये विहित केलेल्या निकषांची पूर्तता न केल्याने स्वातंत्र्यसैनिक निवृत्तीवेतन नामंजूर करण्यात आलेली जवळपास ४-५ हजार प्रकरणे आहेत. असे अर्जदार नवीन पुरावे म्हणून तात्कालीन उर्दू वॉरंट, गुन्हा रिपोर्टच्या प्रती शासनास सादर करून स्वातंत्र्यसैनिक निवृत्तीवेतनाच्या प्रस्तावाचा पुनर्विचार करण्याची मागणी करीत असतात. तथापि, अशी नव्याने सादर केलेली कागदपत्रे / रिपोर्ट यांची सत्यता (genuineness) पडताळून पाहणे आवश्यक असते. सदर उर्दू वॉरंट वा न्यायालयीन वॉरंट ही क्षेत्रिय स्तरावरील असतात, अशा कागदपत्रांची सत्यता मंत्रालय स्तरावरून तपासणे अथवा पडताळणी करणे अशक्य / अवघड आहे.

स्वातंत्र्य सैनिक निवृत्ती वेतन मिळणा-या काही व्यक्तींनी बनावट / बोगस कागदपत्रांच्या आधारे सन्मान निवृत्ती वेतन व इतर सवलती प्राप्त करून घेतल्या बाबतच्या अनेक तक्रारी शासन स्तरावर प्राप्त होत आहेत. अशा तक्रारीबाबत सखोल चौकशी करून त्याआधारे स्वयंस्पष्ट शिफारशीसह अहवाल शासनास सादर करण्यासाठी सर्व महसूली विभागीय स्तरावर एक समिती स्थापन केलेली आहे. सदर समितीची कार्यक्षमता केवळ प्राप्त तक्रारींवर चौकशी करण्यापुरती मर्यादित आहे. सदर समितीची पुनर्रचना करून त्याची कार्यक्षमता आता यापुढे प्राप्त होणा-या स्वातंत्र्य सैनिक निवृत्तीवेतन प्रस्तावासंदर्भातील सर्व प्रकरणांकरिता वाढविण्यात यावी, असा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यानुषंगाने आता शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

शासनाकडे / जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडे प्राप्त होणा-या स्वातंत्र्यसैनिक प्रस्तावासंदर्भातील कार्यवाहीसाठी संदर्भाधीन शासन निर्णय दिनांक १४.०६.२००७ च्या समितीची खालीलप्रमाणे पुनर्रचना करण्यांत येत आहे :-

१. संबंधित महसूली विभागाचे आयुक्त	-	अध्यक्ष
२. संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी	-	सदस्य
३. प्रकरणपरत्वे सह सचिव, विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय/विधी व न्याय विभाग, नागपूर/विधी व न्याय विभाग, औरंगाबाद	-	सदस्य
४. संबंधित जिल्ह्याचे पोलीस अधिक्षक अथवा पोलीस आयुक्तालयातील समकक्ष अधिकारी	-	सदस्य
५. संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी	-	सदस्य सचिव
६. संबंधित जिल्हा गौरव समितीमधील १ सदस्य	-	सदस्य

२. उपरोक्त समितीची कार्य खालीलप्रमाणे राहतील :-

अ) शासननिर्णय दिनांक ४.७.१९९५ अन्वये विहित निकषांच्या आधारे स्वातंत्र्य सैनिक निवृत्तीवेतनाकरिता जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडे / शासनाकडे प्राप्त होणा-या प्रस्तावांची तपासणी करणे, अर्जदारांनी सादर केलेले पुरावे,

कागदपत्रे याबाबत संबंधित कार्यालयाकडील अभिलेखांच्या आधारे तपासणी करुन सदर कागदपत्रांच्या सत्यतेची (genuineness) पडताळणी करणे.

ब) अर्जदाराच्या प्रस्तावासोबत शपथपत्र सादर करणा-या स्वातंत्र्यसैनिकांनी अशी शपथपत्रे किती अर्जदारांना दिली आहेत याची तपासणी करणे. मा. पालकर आयोगाच्या अहवालात नमूद यासंबंधातील निष्कर्ष विचारात घेऊन अभिप्राय देणे.

क) अर्जदाराने सादर केलेल्या राज्यातील अथवा परराज्यातील जेल प्रमाणपत्र तसेच अटक वॉरंटबाबत प्रकरणपरत्वे संबंधित कारागृह अधिक्षक अथवा पोलीस यंत्रणा यांच्या सहकार्याने संबंधित जेल प्रमाणपत्र /अटक वॉरंटची सत्यता पडताळून पाहणे.

ड) अर्जदाराने सादर केलेल्या कागदपत्रांची तपासणी केल्यानंतर अर्जदार खरोखरच स्वातंत्र्यलढ्यात सहभागी झाल्याबाबत समितीची खात्री पटल्यास त्याप्रमाणे ठोस मत नोंदवून अर्जदारास स्वातंत्र्य सैनिक निवृत्तीवेतन मंजूरीची / नामंजूरीची स्पष्ट शिफारस करणे.

इ) शासनाकडून /संबंधित महसूली विभागातून प्राप्त होणा-या स्वातंत्र्य सैनिकांबाबतच्या तक्रारीची प्रचलित नियमानुसार सखोल चौकशी करणे, आवश्यक तेथे संबंधित स्वातंत्र्यसैनिकांना आपली बाजू मांडण्याची संधी देणे.

ई) अशा प्रकारे स्वातंत्र्यसैनिक निवृत्तीवेतनाकरिता सादर होणा-या प्रत्येक प्रस्तावावर / तक्रारीवर उपरोक्तप्रमाणे समितीकडून छाननी होऊन सुस्पष्ट अभिप्रायासह व शिफारशीसह अहवाल निष्कर्ष / शिफारशी उच्चाधिकारी समितीस सादर करणे.

उ) स्वातंत्र्यसैनिक निवृत्तीवेतन प्रस्तावासंदर्भातील दिनांक ४.७.१९९५ च्या निकषानुसारची कार्यपद्धती पूर्वीप्रमाणेच राहिल.

३. समितीची कार्यक्षमता ही कागदपत्रांची तपासणी व शिफारस यापुरती मर्यादित असेल. अंतिम निर्णय हा सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय दिनांक ४.७.१९९५ व सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय दिनांक १८.४.२०१५ च्या तरतूदीनुसार उच्चाधिकारी समितीकडे राहिल.

४. सदर समितीच्या बैठकांचे आयोजन समितीचे अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त यांचे सहमतीने समितीचे सदस्य सचिव करतील.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०४२०१३२९१०३००७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ह. ज. रसाळ)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- ३) सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ४) अध्यक्ष/सभापती/सदस्य सचिव, स्वा.सै.उच्चाधिकार समिती, मुंबई
- ५) सर्व अप्पर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक
- ६) सर्व विभागीय आयुक्त
- ७) सर्व जिल्हाधिकारी

- ८) सर्व जिल्हा पोलीस अधिक्षक,
- ९) सर्व निवासी उपजिल्हाधिकारी
- १०) सर्व मंत्रालयीन विभाग,
- ११) सामान्य प्रशासन विभाग (का.२५), मंत्रालय, मुंबई
- १२) संचालक, माहिती व जनसंपर्क (प्रसिध्दीपत्रक काढण्यासाठी) मुंबई
- १३) सह सचिव, विधी व न्याय विभाग, औरंगाबाद/नागपूर
- १४) कार्यासन अधिकारी, सामान्य प्रशासन विभाग (स्वासैक-१/२)
- १५) निवडनस्ती.